

DRAMATIČEN BRODOLOM TRETJE AMERIŠKE ODPRAVE V VESOLJSKEM PROSTORU MED ZEMLJO IN LUNO

Zaradi električnih okvar propadla odprava «Apolla 13» Kočljiv povratek Lowella, Haiseja in Swigerta na Zemljo

Okvara je nastala z eksplozijo v rezervoarju kisika, ki napaja naprave za proizvodnjo električne energije - Učinkovit poseg vesoljskega pajka za preusmerjanje poleta vesoljske ladje - Če bo šlo vse po sreči, bo kabina «Apolla 13» pristala prihodnji petek ob 18.13 po srednjeevropskem času v Tihem oceanu 1280 km južno od otokov Pago-Pago - Vesoljska drama je presunila prebivalstvo ZDA in vsega sveta

HOUSTON, 14. — Vesoljci Lowell, Haise in Swigert, ki plovejo sedaj s hitrostjo več kot 4000 km na uro, ne bodo stopili na Lunino tla, poleteli bodo okoli Lune, pluli pol ure po njenem nevidnem prostoru okoli 90 - 100 km nad njeno površino, se spet prikazali na drugem robu našega naravnega satelita ter poleteli nazaj proti zemeljski obli.

Odprava «Apolla 13» je v bistvu propadla. Glavni cilj, ki so ga zastavili trem kozmonavtom, to je pristaneč na dnu kraterja Fra Mauro, se je ponesrečil zaradi okvare, ki je nastala v servisnem modulu «Apolla 13». Bilo je davi v zgodnjih urah, ko sta Lowell in Haise opravila, tri ure pred predvidenim rokom, pregled naprav aparata, ki je znan pod vzdevkom «LEM» in ki bi v trenutku, ko bi se ločil od matične ladje, dobil vzdevek «Vodnar». Kozmonavta sta pregledala vse naprave ter ugotovila, da so vse redno delovale. Vrnila sta se v poveljniški modul, kjer ju je čakal kozmonavt Swigert, ki je zamenjal obolelega tovariša Mattinglyja. Kmalu nato so kozmonavti čuli, da je v servisnem modulu nekaj eksplodiralo. Kozmonavti so označili eksplozijo s priključeno besedo v ameriškem letalskem žargonu kot nekakšen «bang». Takoj nato so opazili, da so voltmetri pokazali določeno znižanje napetosti električnega toka. Poveljnik Lowell je o zadevi takoj obvestil središče v Houstonu. «Tu imamo opravka — je dejal — s precej hudim problemom». Takoj nato je pojasnil za kaj gre. Iz Houstona so mu sporočili, da bodo opravili potrebne preglede ter mu naknadno sporočili, kaj naj ukrene. Takoj pa so mu priporočili, naj zmanjša na minimum potrošnjo električne energije. V tistem trenutku je Lowell že vedel, da bo imel v poveljniškem modulu električne energije samo za okoli petnajst minut.

Potem so sledili dolgi presledki med enim in drugim pogovorom med vesoljci in vesoljskim operacijskim središčem. S pomočjo elektronskih aparatov in na podlagi podatkov, ki so jih prejeli od elektronskih možganov v poveljniškem modulu, so kmalu ugotovili, da je prišlo do okvare pri dveh električnih akumulatorjih, ki sestavljata sistem «B bus». Sistem «A bus» je še nadalje deloval. Poveljnik Lowell je že takoj potem ko je opazil okvaro, povedal, da je skozi okence poveljniške kabine opazil megle, kar je dokazovalo, da od nekega uha neka plin. Pozneje se je izkazalo, da je iz rezervoarja akumulatorjev servisnega modula uhajal kisik.

V tistem trenutku so v vesoljskem središču v Houstonu zabeležili naslednji pogovor med kontrolnim središčem na Zemlji in «Apollom 13». Kontrolor na Zemlji je bil malo prej zahteval podatke o priključitvi v treh akumulatorjih, ki delujejo po principu izogrevanja vodika s pomočjo kisika. Plina dovajata dva ločena rezervoarja, a kemična reakcija proizvaja poleg električnega toka tudi vodo. «Ničla» je vztrajal kontrolor na Zemlji. «Ničla» — ga je vprašal Swigert iz poveljniškega modula. Čez nekaj sekund je kontrolor ukazal: «Odprite obklop prvega akumulatorja in pustite pri miru ostala dva». Odgovor iz vesolja, več kot 300 tisoč kilometrov daleč: «Ukaz smo izvršili. Toda manometer se vedno kaže ničla, ali me slišite». Odgovor iz Zemlje: «Da. Kazalec rezervoarja številka dva — ničla».

Glas iz vesoljske kabine: «Dobro! Zdi pa se mi, ko gledam skozi okence, da vidim uhajati plin. Torej izgubljamo plin v vesolju».

Ob 4.13 zjutraj je v vesoljskem središču v Houstonu zabil alarmni zvonec. Medtem je kontrolor dal naslednje ukaze: «Poglejte tako knjižico o izjemnem stanju. Poglejte takoj strani roba barve od 1 do 5 in označite uporabo toka».

Odgovor: «V rokah imam knjižico. Glas z vesolja: «Znajte tok do 10 amperov pod sedanjem nivojem».

To so bili najbolj dramatični trenutki, ki so jih doživljali vesoljci Lowell, Haise in Swigert, v trenutku, ko so bili že zelo blizu Lunini tla, ko so jim ukazali, naj odklopijo akumulator A, so trije kozmonavti razumeli, da je njihova odprava trenutno propadla. Od tistega trenutka dalje so morali posvetiti vse svoje sile edini nalogi, da rešijo svojo življenja in se vrnejo neoposredovano na Zemljo.

Toda s to odločitvijo se ni bilo kraj raznim vprašanjem, ki so se drugo za drugim nizala predvsem odgovornim funkcionarjem in celotni ustanovi NASA na Zemlji. Govorilo je bilo, da je celotni servisni modul popolnoma ohromel. Nanj se ni bilo moglo več zanašati za nobeno operacijo v vesolju. Medtem je vesoljska ladja drvela s hitrostjo več kot 3000 kilometrov na uro proti Lunini. V vesoljskem središču v Houstonu je vladala velika zmedenja. Kaj napraviti? Pred odgovorne činitele sta se postavljali v tistem trenutku dve možni va-

pot okoli Lune. V izjemnih pogojih so se lahko zanašali samo na delovanje motorjev znamenitega pajka, ki je bil v preteklosti že tolikokrat kritiziran. Spodnji motorji pajka (ki bi morali sicer služiti za spuščanje «Vodnarja» na Lunino površino) so delovali brezhibno. Zarohneli so in delovali 31 sekund, kar je bilo dovolj, da je vesoljska ladja spet na tir «proste vrnitve» na Zemljo. S to operacijo se je vsem odvalil kamen s srca. V tistem trenutku se je «Apolla 13» znašel spet na poti, ki ga utegne pripeljati brez kakršnega koli drugega posega na zemeljsko oblo.

Jutri zjutraj okoli tretje ure bodo vesoljci obšli nevidno stran našega naravnega satelita. Praktično bi sploh ne bilo potrebno nobeno popravljanje smeri poleta, ker bi zaradi Lunine privlačnosti ladja obletela Luno in se avtomatično vrnila v smeri Zemlje. Vendar pa bo tedaj prizigali motorje lunarnega pajka, ki bo pospešil odhod iz območja Lunine privlačnosti ter dal

vesoljski ladji drugačno smer, to je tisto, ki jo bo pripeljala prav na področje Novo Zelandijo in otoki Pago Pago.

V tem trenutku ne obstajajo za vesoljce kakšni posebni problemi. Dva morata sicer bivati v ozki in tesnem prostoru lunarnega «pajka» (to je namreč prostor samo za dva vesoljca), medtem ko mora tretji bivati v poveljniškem modulu, kjer bo moral uporabljati prenosno električno svetilko za kontroliranje raznih naprav.

Pripomniti pa je treba, da odgovorni strokovnjaki vesoljskega središča v Houstonu ne vedo, kaj s je pravzaprav zgodilo v servisnem modulu. Zelo verjetno se ne bo nikoli zvedelo, zakaj je okvara nastala. Servisni modul se namreč ne bo nikoli vrnil na Zemljo in o domnevnih okvarah se bo lahko razpravljalo in ugotavljalo samo na podlagi podatkov, ki jih utegnejo nuditi elektronske kontrolne naprave, ki so okvaro zabeležile in sprožile alarmno stanje.

Glavno vprašanje, ki se postavlja vesoljem je vprašanje električne energije, vode in kisika. Z ohromitvijo servisnega modula so rezerve vseh teh treh činiteljev, ki so bistveni za človeško življenje v vesolju, potisnjene na najnižjo stopnjo. V teh pogojih je vesoljski «pajek» postal pravcata rešilna ladja, ki v teh težkih trenutkih pomaga trem vesoljem, da ostanejo pri življenju. Toda pajek razpolaga z omejenimi količinami električne energije, kisika in vode. Res je, da obstajajo še nekatere rezervne količine teh treh dragocenih prvin, toda te so zelo omejene. V tem trenutku gre za to, da se o-mogoči trem vesoljem dovoljne količine zraka za okoli 70 ur. Odgovorni ljudje NASA so sklenili, da sprožijo razpoložljive sredstve teh energetskih virov podaljšajo potovanje vesoljske ladje proti Zemlji in jo usmerijo na že omenjeno področje (zaradi razpoložljivosti ladij, ki bodo prihitele na pomoč vesoljem) in ne na kako drugo področje (kot na primer na Atlantski ali Indijski ocean), kjer bi bila vsakršna pomoč skoraj nemogoča.

Kot smo že omenili, bodo jutri zjutraj spet začeli delovati motorji pajka, ki bodo usmerili vesoljsko ladjo na določeno pot. Tik preden bo ladja zaplula v zemeljsko ozračje, bodo vesoljci stopili v poveljniški modul, ki je edini v stanju, da se s prebije skozi zemeljsko ozračje. V tistem trenutku se bodo ločili od servisnega modula in vesoljskega «pajka», katera bodo prepuščali svoji usodi. Samo vesoljska kabina je namreč opremljena s o-bromnim ščitom, ki s hitrostjo okoli 40 tisoč kilometrov na uro lahko zaplavlje v zemeljsko ozračje, ne da bi zgorela. V tistem trenutku bodo vesoljci lahko uporabljali samo manjše akumulatorje in zadnje rezerve kisika ter vode.

Ponesrečena odprava «Apolla 13» je povzročila v ameriški javnosti

pravcat živčen šok. Do včeraj se v ZDA skoraj niso več zanimali za odpravo «Apolla 13». Televizijske in radijske postaje so posvečale svojo pozornost raznim športnim tekmam in se odprave skoraj niso spominile. Danes se je stanje popolnoma spremenilo. Povsod so v ospredu oddaje o dramatičnih dogodkih v vesolju.

Razni vesoljci, ki delajo v središču v Houstonu, so obiskali ženi dveh kozmonavtov, to je Lowella in Haiseja, da bi jim nudili moralno pomoč v teh težkih trenutkih. Obe družici kozmonavtov sta sicer zelo zaskrbljeni, toda v glavnem sta prestali to začetno preizkušnjo z velikim pogumom.

Predsednik Nixon je stalno v stiku z vesoljskim središčem v Houstonu, ki ga obvešča o poteku operacij reševanja.

Veliko zanimanje vlada povsod po svetu. Angleška vlada je stavila na razpolago ameriški vladi vse svoje brodogradne in letalske sile, da bodo vesoljci pristali. O vesoljskem brodogradu so poročali tudi sovjetski časopisi.

Vesoljci (z leve proti desni) Haise, Lowell in Swigert med zadnjim zajtrkom pred odhodom v vesolje

NADALJUJE SE RAZPRAVA O ZAUPNICI

Amendola (KPI) o globlji krizi splošnega italijanskega položaja

Vpisanih je 35 govornikov, vendar se bo debata končala še ta teden

RIM, 14. — Danes se je v poslanski zbornici nadaljevala razprava o zaupnici štiričlanski vladi in predvidevajo, da se bo zaključila z glasovanjem še ta teden. Vpisanih je skupno okrog 35 govornikov in se bodo zasedanja vršila samo enkrat dnevno vendar dalj časa.

Današnje zasedanje poslanske zbornice je otvoril predsednik Perlini, ki je v imenu prisotnih izrazil željo, da ameriški astronomi premagajo kritični položaj in da se srečno vrnejo na Zemljo.

Tej želji se je pridružil prvi govornik Amendola (KPI), ki je govoril uro in pol. Dejal je, da je Rumor izhajal iz izkivljenega položaja pri oceni vladne krize in da gre za globljo krizo idej, politike, morale ter tudi religiozne krize. V tej zvezi je prikazal celotni potek dogodkov od vroče jeseni, smrti agenta Annarumme, delavske represije, dinamitnih atentatov in pokola v Milanu ter zahteval, da se razkrije vse ozadje smrti anarhista Pinellija.

V bistvu gre za krizo levega centra, saj so kapitalistične skupine zavrnile reforme, tako da se je zelo resno zastavilo vprašanje ustavnega sistema, ko pa je resnično italijansko vprašanje napredek

rajo kot surogat birokratskega centralizma. Leva opozicija mora po njegovem likvidirati «reformistično pravo» in predlagati «globalni preokret». Pintor je obsodil imperialistično sodelovanje med ZDA in SZ in podčrtal nesovobodnost vloge Ljudske republike Kitajske.

Do zanimive polemike je prišlo v zvezi z današnjim uvodnikom v glasilo KPI «Unità», ki ga je napisal župan Bologne Fantini in v katerem ugotavlja pozitivne rezultate levega občinskega odbora v Bologni in med vrticami napoveduje sporazum med KPI, PSI in PSIUP glede bodoče deželne uprave.

Ta članek je vzbudil ostro reakcijo socialdemokratov: članek v njihovem glasilu, Umanità, izjave Pretija, Orlandija in drugih, ki pravijo, da so zaskrbljeni in zaprepačeni.

Odgovoril pa je tudi deželni tajnik PSI Finessi in po njegovem odgovoru objavil jutrišnji «Avanti». Finessi govori o pozitivnih rezultatih bolonjske deželne uprave, istočasno pa zahteva, da bi prišlo do sporazuma med KPI, PSIUP in PSI, češ da je tak sporazum nemogoč, ker

je treba čakati deželne izide, poleg tega pa niso socialisti vnaprej vezani na nobeno formulo. Vendar pa je istočasno tudi očitno, da je kaj logična taka rešitev tudi po deželnih volitvah, saj ni dvomov, da bo ostala «Emilia rossa», kot je naslov Fantinijevega uvodnika.

Sisco v Tel Avivu

TEL AVIV, 14. — Namestnik ameriškega državnega sekretarja Joseph Sisco je zaključil danes štiri-dnevni obisk v ZAR ter prisel v Tel Aviv. Ob prihodu v izraelsko prestolnico je Sisco izrazil upanje, da bodo vse strani, ki so zapletene v spor na Srednjem vzhodu, skrepile svoja prizadevanja za doseg miru, ki bo slonel na resoluciji varnostnega sveta OZN iz leta 1967.

Ameriški predstavnik je dejal, da je resolucija OZN, ki zahteva umik izraelskih čet iz zasedenih ozemelj in priznanje izraelske suverenosti s strani arabskih držav, «edina alternativa sedanjemu tragičnemu krogu striti in uničenja, ter edino nupanje na varnost za vse».

PONOVNO V HARKOVU

Brežnjev govoril o mednarodnem položaju

Podgorni je ozdravel, zdravstveno stanje Kosigina se izboljšuje

MOSKVA, 14. — Tajnik KP SZ Brežnjev je imel danes ponovno pomemben govor v Harkovu, ko je obravnaval izključno mednarodna vprašanja. Agencija TASS je objavila govor z naslovom: «Mednarodni položaj, kot ga vidi Leonid Brežnjev». Značilno je, da gre že za drugi govor v kratkem času, saj je včeraj Brežnjev prav tako v Harkovu obravnaval sovjetska gospodarska vprašanja.

Brežnjev je govoril ko je podelil odlikovanje red Lenina harkovski oblasti. Med drugim je govoril o kitajsko - sovjetskih odnosih in dejal, da trajni interesi obeh ljudstev niso v nasprotju, vendar pa je okrog sedanjih razgovorov na kitajskem ustvarja ozračje, ki ne pri-speva k njih uspehu.

Njegov govor je objel vsa pomembna svetovna vprašanja in se je Brežnjev dalj časa zadržal na položaju na Srednjem vzhodu ter obsodil ameriško politiko v Vietnamu. Obsežneje je govoril o Evropi in predlogih za izboljšanje sodelovanja ter o pogodbi o nerazširjanju atomske oborožitve.

Glede razgovorov z ZDA o omejevanju strateškega orožja, ki je de-

Zunanji minister NDR na obisku v Kairu

KAIRO, 14. — Zunanji minister Nemške demokratične republike Otto Winzer je dospel danes na dvo-dnevni obisk v Kairo, kjer se bo sestel z voditelji ZAR. V preteklih dneh je Winzer obiskal vrsto arabskih in afriških držav. Ob prihodu v Kairo je dejal, da so bili ti obiski skoristni in zanimivi.

Deželne splošne stavke o prečih socialnih in gospodarskih vprašanjih

Sindikati zahtevajo neposredne razgovore z vlado

RIM, 14. — Danes so se pričele ločene splošne stavke vseh javnih in zasebnih uslužbencev, ki so jih enotno proglasile vsedržavne sindikalne organizacije CGIL, CISL in UIL v zvezi z zahtevami o cenah, o stanovanjih, zdravstvu, fiskalne reforme in javnem prometu. Sindikalne organizacije so skupno proglasile po 16 delovnih ur stavke, prva stavka pa je urejena tako, da traja praktično 24 ur.

Prva stavka se je pričela danes v Piemontu, sledila pa ji bo jutri v Kalabriji in nato bodo po navedenih lokalnih sindikalnih organizacijah sledile stavke v drugih deželah. Današnja stavka v Piemontu je doela uspeha in je bil ustavljen tudi železniški promet.

Tajnik CISL Luigi Macario je izrazil zaskrbljenost, kar vlada zavlačuje pričetek resnih pogajanj s sindikati glede navedenih vprašanj, zaradi katerih so vsedržavne sindikalne organizacije tudi proglasile splošne deželne stavke. Zaskrbljenost je sindikalist utemeljil čes, da se z vsakim dnem zvišajo izgube delovnih ljudi zaradi naraščanja cen ter neresenja nekaterih bistvenih socialnih vprašanj. Vlada mora upoštevati novo voljo, ki preveva sindikat in mora spremeniti svoj odnos in svojo politiko do sindikalnega gibanja ter pristati na paritetična in dokončna pogajanja.

saj bo v obratnem primeru prišlo posledic, ki se ne bodo iz-crpale samo z dvema dnevnima stavkami. Glede pogajanj pa pravi Macario, da se sindikati nameravajo pogajati z vlado in ne s posameznim ministrom.

Danes je bila 24-urna vsedržavna stavka poldravnih uslužbencev, ki so jo proglasile enotno sindikalne organizacije. Današnja stavka zaključuje prvo serijo stavk, ki se bodo nadaljevale s stavkami v deželnih okvirih.

Danes so stavkali uslužbeneci lokalnih ustanov številnih pokrajin, pričela pa se je s tem nova vrsta deželnih stavk, sindikati pa so tudi napovedali vsedržavno stavko, ki bo 22. in 23. aprila.

Sovjetski globalni pomorski manevri
MOSKVA, 14. — Sovjetski tisk je danes najavil velike pomorske manevre, ki jih bodo po kodeksu na-zvali «ocean» in na katerih bo sodelovala vsa sovjetska vojna mornarica v vseh svetovnih morjih. Poveljnik sovjetske mornarice admiral Sergej Gorškov je povedal, da se bodo manevri vršili na so-gromnem področju morij in to na

Atlantskem in Tihem oceanu, v Bar-entsovem morju, Norveškem morju, Severnem Lednem morju, Japonskem morju, ob Filipinih, v Sredozemlju, v Črnem in v Baltičkem morju. Admiral je tudi izjavil, da bodo imeli pri manevrih zelo pomembno vlogo atomske podmornice in pomorsko letalstvo. Manevri se bodo vršili na odprtih morjih daleč od mednarodnih pomorskih prog, pri čemer bodo upoštevali interese drugih držav in bodo spoštovali mednarodno pravo.

Sestanek neuvrščeni v Dar Es Salamu
(Od našega dopisnika)
DAR ES SALAM, 14. — Jugoslovanski državni tajnik za zunanje zadeve Mirko Tepavac je na današnjem sestanku neuvrščeni podprti željo revolucionarne vlade Južnega Vietnama o udeležbi na pripravljani nem sestanku neuvrščeni. Tepavac je v svojem govoru med drugim ugotovil, da je opredelitev revolucionarne vlade Južnega Vietnama za neuvrščeno izraz borbe Južnega Vietnama za neodvisnost in lastno razvojno pot.

V razpravi o udeležbi začasne vlade Južnega Vietnama na sestanku

B. BZOIC

Delegacija skupščine SFRJ na obisku v Zah. Nemčiji

BEOGRAD, 14. — Na vabilo zadononemškega Bundestage je od-potovala danes v Bonn enajstčlanska delegacija zvezne skupščine Jugoslavije pod vodstvom podpredsednika Blaža Djuričica. Med desetrednim bivanjem v Zahodni Nemčiji se bo delegacija zvezne skupščine Jugoslavije razgovarjala z zastopniki Bundestage in bo poleg Bonna obiskala Düsseldorf, München, Stuttgart, Hamburg, Hannover in Frankfurt na Maini. Zastopniki zvezne skupščine Jugoslavije bodo v tem mestih obiskali nekatera industrijska podjetja.

ku neuvrščeni, ki se je nadaljevala popoldne, se je večina držav iz-rekla za udeležbo. Nekateri zastopniki neuvrščeni, med njimi izumajni minister Indije Singh, so bili mišljenja, da se začelni revolucio-narni vladi Južnega Vietnama pri-zna samo status opazovalca.

Na popoldanski plenarni seji je bil z majhnimi spremembami spre-jet tanzanijski predlog dnevnega reda. Ustanovljena sta bila dva od-bora: politični in gospodarski.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Kritična ocena zakonskega osnutka o prispevku zavodu «Medio Credito»

Deželna soudeležba pri kreditnem skladu furlanskega bančnega zavoda, ki je sedaj pristojen za vso deželo, bo znašala dve milijardi in pol

Včeraj se je v deželni svet za deželo razprava o zakonskem osnutku deželnega odbora o spremembah letnega proračuna. Pri tem gre za 2.630 milijonov lir izdatkov na račun upravnega ostanaka, ugotovljenega 31. decembra 1968, ker se nanaša na letošnji proračun. Vse to je predvidena zakonska osnutek, so pa so manjšega obsega, saj se nanaša bistveni izdelek dve in pol milijarde lir na deželno soudeležbo, ki je deželni prispevek v sklad furlanskega zavoda «Medio Credito». In ravno okrog tega izdatka se je včeraj skoraj vsa razprava, v katero je poseglo večerjati pred svetovalec, medtem ko bodo danes vprašali vseh štirje.

Najbolj dolg govor je imel komunist Baciocchi, ki je spregovoril prvi in kritično ocenil razne plati tega zakonskega deželnega prispevka omenjenemu kreditnemu zavodu. Baciocchi je dejal, da ta zakonski osnutek vzbija mnogo dvomov in pomislekov, in poudarja, da mu komunisti odločno nasprotujejo. Znan je bilo, da si država pridržuje izključno pristojnost, da se tiste banke, ki so v zvezi s tem, da bi se izločile iz državnega sistema, čemu mora ravno dežela prispevati v neki bančni sklad.

Zatem je Baciocchi poudaril, da je vsa gospodarska politika dežele sploh zgrajena in da spada tudi ta veliki deželni prispevek v okvir te politike, kar pomeni, da hodi dežela po svoji stari poti. To pa vzbuja dvome med samim večino. V zvezi z gospodarskim položajem in deželi je Baciocchi dejal, da se ne bi izločala, dokler ne bodo izvedli korenitih reformov vsakega ustroja. Svetovalec je omenil tudi sindikalne boje za rešitev stanovanjskih, zdravstvenih, socialnozavarovalnih in drugih vprašanj in dejal, da mora v svoji gospodarski in socialni politiki upoštevati vse to.

Sedil je zelo polemičen govor de-mokristjana Mizzaua, ki ga pristojevali med desničarje v tej stranki. On je odločno zavračal trditve Baciocchi in zagovarjal deželno soudeležbo pri omenjenem kreditnem zavodu, česar je vse od svoje ustanovitve leta 1959 odločno prispeval z dajanjem kreditov k razvoju industrije in s tem gospodarskega sploš v deželi. Po mnenju Mizzaua je to najboljša pot k zaviranju izseljevanja, pri čemer je omenil neko novo industrijsko pobudo v Tolmežu, ki bi zagotavljala novih 1.500 delovnih mest. Mizzau je dejal, da njegova stranka odločno zagovarja in podpira politiko gospodarskih spodbud, pri čemer ima furlanski kreditni zavod levi delež, saj je v 11 letih podelil 2373 posojil v skupni vrednosti 78 milijard lir.

Liberalce Bertoli je dejal, da so ocene Mizzaua vsakelej preveč optimistične in da bodo z dvema milijardama in pol lir ustvarili le malo delovnih mest. Razvojni načrt predvideva namreč 10.000 novih delovnih mest, za kar pa bi bilo potrebnih kar 100 milijard lir. Poleg tega pa morajo industriji stalno obnavljati svoje naprave in stroje in bi bilo potrebnih v ta namen kar 70 milijard lir na leto, da bi lahko bili kos konkurenci.

Schinavi (Furlanske gibanje) je odločno pobijal trditve demokristjana Mizzaua in ponavljal pri tem svoja zapovedna stališča, ki jih trdi, da bodo ti novi dve milijardi lir in pol »pošrni« pač Tržačani, ki in po sila pošrni (pa da ni moč, da morda misli na kakšne res okusne »faraone«, ki jih Tržačani ob nedeljah pojedjo v Furlaniji in s tem podpirajo furlansko gostinstvo?). Zadnji je spregovoril misovce Gefter Wondrich, ki je dejal, da bodo oni sicer glasovali proti zakonskemu osnutku, ker so pač glasovali proti proračunu, da pa je prispevek dveh milijard in pol furlanskemu kreditnemu zavodu

Na zebastem prehodu:

s fiatom 850 v pešca

Včeraj zgodaj jutraj, manjkalo je deset minut do pete, so morali sprejeti s prognozo okrevanja v 20 ali 30 dneh na ortopedskem oddelku 59-letnega pešca Giuseppe Berzeka iz Ul. Giulia 61. Berzek, kateremu so ugotovili verjetni zlom stegenice desne noge, je izjavil, da ga je malo prej med prečkanjem D'Annunzievega drevoreda po zebastem prehodu podrl na tla fiat 850, s katerim je 7-letni Federico Castelli iz Ul. Giuliani vrazil proti Senenemu trgu.

Preprečila je stričev

poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Domir Stradi por. Daris je včeraj hotela obiskati svojega 63-letnega strica, Antonija Marija, ki stane v Drevoredu XX. septembra 58. Čeprav je vtrajno zvonila in trkala na vrata, ni bilo iz notranjosti nobenega glasu. To se je Darisovi zdelo čudno, zaradi česar je s pomočjo sosedov poiskala

Preprečila je stričev poskus samomora s plinom

Goriško-beneški dnevnik

PRETEKLO NEDELJO V GORICI

Z VEČINO GLASOV OBČINSKIH SVETOVALCEV

Odobren proračun občinskih podjetij v Gorici za leto 1970

Aktivna je samo elektrarna, medtem ko plinarna, vodovod in mestni prevozi izkazujejo primanjkljaj

Goriški občinski svet je na svoji seji v ponedeljek zvečer odobril proračun občinskih podjetij za leto 1970. Zanj so ob zaključku čitanja poročil ter diskusije glasovali vsi svetovalci razen misovcev in liberalcev, ki so se vzdržali.

Občinska seja se je pričela ob prisotnosti predstavnikov občinskih podjetij, predsednika odv. Gianatassia ter direktorjev dr. Chentaro-lia in ing. Rigonata. Predsednik odv. Gianatassio je prebral poročilo o predvidenih stroških starih dejavnosti mestnih podjetij: elektrarne, plinarne, vodovoda in mestnih prevozov.

Izmed vseh je najbolj aktivna elektrarna, ki bi morala izkazati v 1970. letu kar 33 milijonov lir dohodkov. Potrošnja električne energije ne presegata višje ter gre okoli 44 odstotkov celotne potrošnje za električne gospodinjstve.

Plinarna bo zabeležila predvidoma okoli 14 milijonov lir izgube, kar je za 8 milijonov lir manj kot v prejšnjem letu, ko se niso bili potrošniki zemeljskega plina. Po predvidenih izjavah bodo v nekaj letih odpravljeni primanjkljaji, ne da bi se zatekli k višini pristojbin za ustvarjanje večjih prejemkov. Proračunsko ravnanje je naj bi omogočilo večja uporaba zemeljskega plina, ki ga sedaj prodajamo po 70 lir za gospodinjstva ter po 30 lir za izdatne stroške potrošnikov. V tem letu naj bi se ob upoštevanju večje kalorične vrednosti zemeljskega plina potrošnja plina zvišala v primerjavi z lanskim letom za 100 odstotkov. Ob zaključku zimse sezone bodo s propagandno akcijo opozorili na varnost plinskega grelna predstavljenimi sredstvi. Plin bo lahko uporabljal tudi za proizvodnjo tople vode. V načrtu imajo razširiti plinske mreže v okolico, vendar bo za takšno delo potrebno najeti posojilo pri goriški občini.

Vodovod bo v tem letu prinesel 10 milijonov lir dohodka, kar je za šest milijonov lir manj od lanskega leta. Zmanjšanje dohodka pripisujejo zvišanju stroškov za osebne prejemke.

Mestni avtoBUS bo izkazoval 65 milijonov lir izgube, precej več kot sedaj predvidevali; tudi na tem sektorju se poznajo izdatki za osebje, za katero bo šlo 116 milijonov lir. V podjetju je zaposlenih 41 oseb.

V diskusiji so se prijavili k besedi vsi svetovalci. Ballarè (KD) je navedel ugotovitve gospodinj, da kalorična vrednost metana ni tolikšna kot so prvotno obetali. Compagnone (PSU) je vprašal, kdaj bodo uvedli sedmo progno, ki bo povezovala Travniki in Oslavje. Odv. Battello (KPI) je pripomnil, da primanjkljaj v mestnem avtoBUSU ni mogoče odpraviti z zvišanjem prevoznih tarif, kakor je predlagal liberalce Chiozza in se pri tem skliceval na jugoslovansko prakso, ampak je potrebno ubrati pot ustanovitve konzorcija deželnega značaja in med velikimi mesti, ki je ta proces že v teku.

Podobitvi proračuna so odborniki odgovorili na interpellacije, ki so jih svetovalci predložili v zadnjih šestih mesecih.

Plinarna bo zabeležila predvidoma okoli 14 milijonov lir izgube, kar je za 8 milijonov lir manj kot v prejšnjem letu, ko se niso bili potrošniki zemeljskega plina. Po predvidenih izjavah bodo v nekaj letih odpravljeni primanjkljaji, ne da bi se zatekli k višini pristojbin za ustvarjanje večjih prejemkov. Proračunsko ravnanje je naj bi omogočilo večja uporaba zemeljskega plina, ki ga sedaj prodajamo po 70 lir za gospodinjstva ter po 30 lir za izdatne stroške potrošnikov. V tem letu naj bi se ob upoštevanju večje kalorične vrednosti zemeljskega plina potrošnja plina zvišala v primerjavi z lanskim letom za 100 odstotkov. Ob zaključku zimse sezone bodo s propagandno akcijo opozorili na varnost

Razstava umetniških fotografij slov. fotografov v palači Costanzi se nadaljuje. Zgoraj: generalni konzul SFRJ v Trstu inž. M. Tepina in inž. Spinič na otvoritvi; spodaj: otvoritve se je udeležilo veliko ljudi.

PRIZNANJA SLOVENSKEM ZNANSTVENIKOM

Letošnji dobitniki Kidričevih nagrad

Med nagradjenci tudi Openc prof. dr. Ivan Vidav

V veliki dvorani izvršnega sveta Slovenije so 11. aprila podelili Kidričeve nagrade za leto 1970, nagrade sklada Borisa Kidriča in nagrade za iznajdbne in izpopolnitve. Letošnje Kidričeve nagrade so prejeli prof. dr. Ivan Vidav, prof. dr. Jože Rant in prof. dr. Darko Jamnik s sodelavci dr. Gabrijelom Kernelom, dr. Nikom Bežičem, ing. Dušanom Brajnikom, ing. Antonom Brinkom, dr. Urošem Miklavžičem in ing. Jožetom Snažderjem.

Prof. dr. Ivan Vidav je naš ožji rojak. Rodil se je 1918. leta na Opčinah. Je redni profesor na naravoslovno-matematični fakulteti v Ljubljani. Nagrado s področja tehničnih ved so mu podelili za delo »Spektri motenih polpurp. z uporabo v transportni teoriji«. Problem, s katerim so se znanstveniki že dalj časa ukvarjali: pod kakšnimi pogoji singularnost Laplaceove transformacije pripada ustrezno asimptotsko obnašanje porazdelitve nevtronskega plina, je dr. Vidav rešil na nov način. Pri reševanju tega vprašanja je prof. Vidav uporabil novo pot, ki je opazila, da je rešitev problema podana z eno parametrično družino operatorjev, ki sestavljajo podgrupo. S teorijo podgrupe je nato prof. Vidav uspešno dokazal za veliko skupino primerov, da singularnost Laplaceove transformacije ustreza določeno asimptotsko obnašanje.

Prof. dr. Darko Jamnik in sodelavci so delavcem so podelili nagrado za delo »Celotni fotokolekturni preseki za 12C, 14N16O in 19F v območju veleresonance, »Meritev fotoabsorpcijskega preseka v energijskem območju 10–30 MeV z magnetnim komptonskim spektrometrom« in »Tabele totalnih absorpcijskih presekov za fotone energij med 10 in 30 MeV v Be, C, N2H4, H2O, HF, Si in Ca«. Delo je posebno važno zaradi natančnih meritev absolutnih vrednosti presekov za absorpcijo žarkov gama. Verjetnost za absorpcijo žarkov gama v samem jedru je zelo majhna, zaradi tega je zelo nujna natančnost meritev.

Prof. dr. Jožetu Rantu, ki je bil rojen leta 1896 pri Kranju, so podelili nagrado za njegovo življenjsko delo. Prof. Rant je sedaj upokojen, bil pa je pionir znanstvenega in pedagoškega dela v stomatologiji, na področju celjušne ortopedije, otroškega zobozdravstva in celjušne kirurgije.

Nagrade sklada Borisa Kidriča so prejeli dr. Maks Waber za delo »Ftogeografski položaji in ftogeografska razčlenitev Slovenije«, prof. dr. ing. Ivan Možina za delo »Raziskovanje lesa velikega jesena«, dr. Anton Pogacnik za delo »Antropološke in morfološke karakteristike Ciganov v Prekmurju«. Ugotovitve dr. Pogacnika so pomembne pri pomoči pri reševanju ciganskega vprašanja kot narodnostne manjšine ter vključevanju Ciganov v delovni proces glede na njihove fizične zmogljivosti.

Druge nagrade Kidričevega sklada so prejeli: prof. dr. Ljubo Bavcon, docent dr. Milos Kobal, prof. dr. Lev Milčinski in dr. Katja Vovpovec za delo »Socialna patologija«, ki ob koncu analizira posamezne socialno-patološke pojave kot so alkoholizem, brezdolje, nepustivost, beračenje, mladostniški nemir, seksualne deviacije, samomor, samomorilni poskusi in druge duševne deviacije. Dr. Marjan Bričevšek je prejel nagrado Kidričevega sklada za delo »Revolucionar in idejni preobrat med prvo svetovno vojno« in prof. dr. Vladimir Pertot za delo »Ekonomika mednarodne menjave v intervencionizmu«.

Nagradjenci za iznajdbe in izpopolnitve so: ing. Erik Vrenk in ing. Alojz Klincec za izum »Koherentna svetilka za linearno polarizirano svetlobo«, Edo Prostor za izum »Postopek zaščite kondenzatorjev z epoksi smolo«, ing. Ivan Milčič, Edo Prostor in ing. Zerk Stok za izum

»Postopek za utrditev surovin«, ing. Anton Oblak za izum »Reaktor za oksidacijsko pilhanje raztaljenega bitumena ali drugih smolnih snovi«, ing. Vladimir Senčar za izboljšavo »Obračanje blumov na zanko pri valjanju ingotov v blume za žično valjarstvo«, Alojz Fornazarič in ing. Milena Lešan za vzgojo nove vrste breskev »Slovenija«, ing. Marko Pečnik za »Iskalnik napak v kablju«, mrg. ing. Marko Jagodič in tehn. Božo Bartelj in ing. Bogdan Babšek za »Analitično rešitev optimalne dolžine valjnih izdelkov«.

Halucinogen LSD spremeni človeka v zločinca

LONDON, 14. — Britanski zavod za zdravstvo je izjavil, da more halucinogen LSD spremeniti v nekaj urah normalnega človeka v morila. To trditve je predstavniki zavoda dr. Baker napisal v članku, ki ga je objavila zdravniška revija »Lancet«. Zdravnik proučuje p. primere uživanja LSD od leta 1966 do leta 1968. Takrat je bilo v bolnišnico sprejelih zaradi uživanja tega mamila 73 oseb. Od teh navaja kot primer človeka, ki je pod učinkom LSD napadel s klavirnim nočem čuvaja, ker je mislil, da so ga neznanec posladil, da bi ga ubil, in primer 24-letnega mladeniča, ki je po zaužitju halucinogena mislil, da ga zasleduje divje živali in je napadel policijskega agenta, ki mu je hotel pomagati.

SREDA, 15. APRILA 1970

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.30 Jutrana glasba; 11.40 Sola; 12.10 Liki iz naše preteklosti; 12.30 Starčeva; 12.30 Glasba po želji; 17.00 Ansambel Pacchiorri; 17.20 Sodobne popevke; 18.15 Umetnost in preidevite; 18.30 Sola; 18.45 Pianistika Neva Merlak; 19.10 Higiena in zdravje; 19.20 Ljudske pravljice; 19.40 Jaz; 20.00 Sport; 20.35 Simf. koncert; 21.10 Nove knjige; 22.05 Zabavna glasba.

TRST

12.10 Plošče; 14.45 Tretja stran; 15.10 Stare pesmi; 15.40 Simf. koncert; 16.25 Stare in nove knjige o zgodovini Trsta.

KOPER

6.30, 6.45, 7.30, 10.00, 12.30, 14.00, 16.00, 17.00, 19.15, 22.30 Poročila; 6.40 Glasba za dobro jutro; 7.40 Vesela glasba; 8.15 Pisana glasba; 8.45 Stare pesmi; 9.00 Otroški kotiček; 10.15 Prisluhnimo jim skupaj; 10.45 Poje Marisa Sanja; 11.00 Mali umotvorji; 11.45 Plošče Ricordi; 12.00 in 12.45 Glasba po želji; 14.05 Lahka glasba; 15.30 Od Triglava do Jadrana; 16.05 Iz naših občin; 16.20 Iz priljubljenih oper; 17.10 Plošče Ariston; 17.30 Otroški kotiček; 18.00 Operna glasba; 19.00 Orkester Fielding; 19.30 Prenos RL; 22.10 Jaz; 22.35 Komorna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 8.30 Plošča za poletje; 9.00 Vi in jaz; 12.10 Kontrapunkt; 13.15 Radio na vašem domu; 14.16 Program za popoldne; 16.20 Sporodica za mladino; 18.00 Filmske no-

vosti; 18.20 Glasbeni cernet; 20.20 A. Balducci; »Un cielo di caval-lette«; 21.50 Beethovne skladbe; 22.20 Plošče in skeči.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 19.30 Poročila; 8.40 Pianist N. Magalov; 9.00 Plošča za poletje; 10.00 Radijska priredba; 10.35 Telefonski pogovori; 13.00 Plošča za poletje; 14.00 in 16.50 Zakaj in kako?; 15.03 Poljudna enciklopedija; 16.00 Popoludanski spored; 17.35 Enotni razred; 17.55 Glasbeni aperitiv; 19.05 Italijanska folklorja; 20.10 Operni svet; 21.00 Kronike Jurga; 21.35 Ping pong; 22.10 Glasbeno-govorni spored; 22.43 Radijska priredba.

III. PROGRAM

10.00 Koncert za začetek; 10.45 Malipierova simfonija št. 9; 11.00 De Falla: Koncert za čembalo; 11.15 Polifonija; 11.40 Sodobna ital. glasba; 14.00 Baka; Invenicije; Stravinski: dve suiti; 14.30 Paisiellova opera »Teodoro in Venecija«; 15.30 Portret avtorja; Hasse; 16.15 M. Tönecki; II quinto per il bridge; 17.10 Nemščina; 18.15 Gospodarska rubrika; 18.45 Kulturni pregled; 19.15 Koncert; 20.15 Sodobna nemška filozofija; 21.30 Berliozove skladbe.

FILODIFUZIJA

8.00 Koncert za začetek; 9.15 Sodobna ital. glasba; 19.45 Baročne kantate; 20.20 Operna glasba; 12.00 Skladbe za pihala; 12.30 Plošče resne glasbe; 13.30 Ci-marosa; Tajna poroka; 15.30 Komorna glasba.

SLOVENIJA

6.00, 7.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 7.15 In-

PRED 100-LETNICO ROJSTVA REVOLUCIONARJA IN MISLECA

Leninovi zadnji veliki napor za utrditev partije in oblasti

Od zdravnikov je izsilil, da so mu dovolili po nekaj minut na dan narekovati pisma in članke - Nekateri menijo, da naj bi to bila njegova politična oporoka

Vladimir Iljič Lenin, katerega stoletnico rojstva bo svet slavil v bližnjih dneh, je svoje zadnje beležke narekoval stenografom Volodicevi in Potijevi v zadnjem obdobju svojega življenja. Od sredice decembra 1922 do 6. marca 1923 je zelo intenzivno delal, pa čeprav si je smel privoščiti le malo naporov.

Lenin je bil, kot je znano, fizično zelo krepak, toda izredno naporno življenje, posebno pa živčno napeto življenje političnega revolucionarja, ki je živel deloma v Rusiji deloma v tujini, vendar pa vedno zalezan v carske policije, mu je zdravje spodbujalo. Vrh tega se začetki čutili tudi posledice atentata iz leta 1918.

Ko je uvidel, da ne bo mogel veliko storiti za socialistično delo, je sklenil, zabeležiti se neka niska, ki jih je smatral za posebno važne. Čeprav mu zdrav-

niki niso dovolili delati, je od njih izposloval, rekli bi raje izsilil, da so mu dovolili narekovati »dnevnik«. Tako je namreč Lenin v začetku imenoval svoje beležke. Kako težavno je bilo to njegovo delo, nam dokazuje dejstvo, da je kljub izredni volji, ki jo je imel, mogel diktirati le po pet, deset minut na dan in ko se mu je zdravstveno stanje nekoliko izboljšalo, je diktiral po pol ure na dan. Pozneje je tudi s tem prenehal.

V svojih člankih in pismih, ki jih je v tem razdobju Lenin zapisal, je skušal napraviti nekakšen obračun tega, kar je ruski delavski razred, pa tudi kar je mednarodni proletarijat dosegel v zadnjem času. Hkrati je Lenin skušal napraviti nekakšno analizo perspektiv za nadaljnjo borbo za socializem. Ker gre za zadnje članke, beležke in pisma, bi

možni reči, da je to nekakšna Leninova politična oporoka.

V dneh od 23. do 26. decembra 1922 je Vladimir Iljič Lenin narekoval »Pismo kongresu«, 29. decembra se je lotil beležek z naslovom »O vprašanju povečanja števila članov centralnega komiteja«, v prejšnjih dveh dneh, in sicer 27. in 28. decembra, je Lenin napisal pismo »O prenosu zakonodajne vloge na Gospian«, v dneh 30. in 31. decembra 1922, je napisal pismo »O vprašanju nacionalnosti in avtonomije«. V času od 2. januarja do 9. februarja 1923 je Lenin narekoval več člankov, kot na primer naslednje: »Strani iz dnevnika«, »O združnosti«, »O naši revoluciji«, »Kako reorganizirati delavsko in kmečko nadzorstvo«, in »Raz-je manj, vendar boljše«.

Napori, ki jih je Lenin posvetil temu svojemu zadnjemu delu, člankom in pismom, so bili izredni. Ždi se kot bi se bilo Leninu zelo muhalo, da bi ob pravem času povedal ali zabeležil, kar je hotel reči. Vrh tega Lenin ni bil navažen diktirati. Preden je zbeležil, je vedno vse sam lastnorodno pisal. Lenin je vedno pravil, da je v njegovi navadi, gledati pred seboj rokopis, se ustaviti, razmišljati o težjih problemih itd. Včasih se je Lenin med delom sprejel po sobi, da bi neko nadaljeval; včasih pa je med delo beležko in drugo na preloženju prebrl. Sedaj, ko je moral svoje misli narekovati stenografu, je bil Lenin prisiljen se bolj intenzivno misliti in ni smel zametati niti minute. Kljub temu je Lenin z njemu lastno vztrajnostjo vzdržal te napore. V tem mu je uspelo v toliko, da je o svojih izkušnjah z Leninom ena izmed daktileograf zapisala: »Narekuje čudovito, kot vedno, brez odmorov. Ustavi se le poredko, da bi našel pri-merne besede. Pravzaprav ni pri tem diktira, pač pa govori in pri tem svoje besede spremlja z gestami«.

Prof. Ferster, ki je vodil skupino ljudi, ki je morala skrbeti za Lenina, je o njem rekel: »Zanj je bilo delo dejansko življenje, mednarodnost pa je pomenila zanj smrt«.

V svojih zadnjih delih je Lenin strnil svojo pozornost predvsem na utrditev enotnosti v stranki ter na utrditev osrednjih organov stranke. Njegovo »Pismo kongresu« je prežeto z verno in polno spodbudo za utrditev enotnosti v stranki za trdnost osrednjih organov, za izpolnitev nacela skupinskega ali kolektivnega vodstva. V tem svojem pismu mu Lenin predlaga, naj bi se število članov centralnega komiteja dvignilo na nekaj deset, morda na sto. Lenin smatra, da bi povečanje števila članov dvignilo tudi prestiž CK, da bi preprečilo konflikte med majhnimi skupinami članov, da bi prisililo k resnemu delu in k izboljšanju aparata partije in države. Lenin je bil prepričan, da bi se s tem prežgeli k delu najboljši delavski in kmečki aktivisti. Ker bi postali voditelji centralnega komiteja in političnega urada in bi jim s tem bilo možno priti do vseh dokumentov CK, bi postali resnični voditelji, pripravljeni na vse in sposobni za utrditev centralnega komiteja.

V začetku 18. stoletja se je iz načina rika razvil v šoli Ikenoba način shoka, kar pomeni sveže rastline. Znače za to besedo moramo brati tudi selka in ikebana, kar je danes splošna oznaka za vse vrste japonske umetnosti s cvetličami. Pred nastopom sloga selka sta bila poleg načina rika znana še vrsti načinov nagire, kar pomeni veči, zabadati in je označeval vse kompozicije v visokih vazah in na način herika za lončnice. Glavni trije simboli sloga shoka so bili shoin (resnica), soe (podpiranje) in tai (bistvo). Končno je ob koncu 18. in v začetku 19. stoletja stil shoka zmaga nad riko in iz njega so se razvile številne nove šole. Vse te šole so obrabile tri simbole, ki pa so jih drugače poimenovali: ten (nebo), jin (človek), chi (zemlja).

Okrog leta 1888 so japonski aranžerji sprejeli tudi zahodne evetice, zanje je v začetku 20. stoletja Unchin Ohara začel uporabljati nizke posode, ki so jih prej hranili izključno za prilike rastline. Novi slog so imenovali moribana. Z novim načinom je bila svoboda pri aranžiranju cvetlic večja. Že leta 1930 se je iz tega razvil slog zenei - bana, ki je premostil vsako vez s preteklostjo in začel uveljavljati svobodno umetnost, ko se je vzporedno začela razvijati tudi svobodna umetnost oblikovanja. Pri novem načinu aranžiranja so začeli uporabljati vse rastline: sveže in suhe in celo take elemente, ki so se jih prej izogibali: koščke železa, bron, vinil, kamene in drobce kovine.

Kar je bilo prej je moška umetnost, so v 20. stol. osvojile tudi ženske. Sicer so najpomembnejše šole, ki jih je še sedaj od dva do tri tisoč, imeli v rokah moški. Čeprav je osnova vseh šol trikotniška kompozicija, ima vsaka šola poseben slog.

Japonska umetnost aranžiranja je v drugi četrtini 20. stol. osvojila tudi Zahod in predvsem ZDA. Nikoli pa se ni ta vsvojenstva umetnost izven domovine povzpela do elegancije japonskih umetnikov.

Prepovedan Pasolini

BUENOS AIRES, 14. — Z odlokom predsednika argentinske republike generala Juana Carlosa Ongamie je v tej državi prepovedano predvajanje filma Piera Paola Pasolinija »Teorema«. Prepoved so oblasti motivirale s tem, da »film razvija probleme, ki zelo resno žalijo moralna načela in rušijo osnove družinske skupnosti, za obrambo katere mora država skrbeti z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago«; odlok k temu sporočilo dodaja, da so nekateri prizori brez vzgojnega smotra in imajo celo zado družbo kvaren vpliv.

Lenin strnil svojo pozornost predvsem na utrditev enotnosti v stranki ter na utrditev osrednjih organov stranke. Njegovo »Pismo kongresu« je prežeto z verno in polno spodbudo za utrditev enotnosti v stranki za trdnost osrednjih organov, za izpolnitev nacela skupinskega ali kolektivnega vodstva. V tem svojem pismu mu Lenin predlaga, naj bi se število članov centralnega komiteja dvignilo na nekaj deset, morda na sto. Lenin smatra, da bi povečanje števila članov dvignilo tudi prestiž CK, da bi preprečilo konflikte med majhnimi skupinami članov, da bi prisililo k resnemu delu in k izboljšanju aparata partije in države. Lenin je bil prepričan, da bi se s tem prežgeli k delu najboljši delavski in kmečki aktivisti. Ker bi postali voditelji centralnega komiteja in političnega urada in bi jim s tem bilo možno priti do vseh dokumentov CK, bi postali resnični voditelji, pripravljeni na vse in sposobni za utrditev centralnega komiteja.

Okrog leta 1888 so japonski aranžerji sprejeli tudi zahodne evetice, zanje je v začetku 20. stoletja Unchin Ohara začel uporabljati nizke posode, ki so jih prej hranili izključno za prilike rastline. Novi slog so imenovali moribana. Z novim načinom je bila svoboda pri aranžiranju cvetlic večja. Že leta 1930 se je iz tega razvil slog zenei - bana, ki je premostil vsako vez s preteklostjo in začel uveljavljati svobodno umetnost, ko se je vzporedno začela razvijati tudi svobodna umetnost oblikovanja. Pri novem načinu aranžiranja so začeli uporabljati vse rastline: sveže in suhe in celo take elemente, ki so se jih prej izogibali: koščke železa, bron, vinil, kamene in drobce kovine.

Kar je bilo prej je moška umetnost, so v 20. stol. osvojile tudi ženske. Sicer so najpomembnejše šole, ki jih je še sedaj od dva do tri tisoč, imeli v rokah moški. Čeprav je osnova vseh šol trikotniška kompozicija, ima vsaka šola poseben slog.

Japonska umetnost aranžiranja je v drugi četrtini 20. stol. osvojila tudi Zahod in predvsem ZDA. Nikoli pa se ni ta vsvojenstva umetnost izven domovine povzpela do elegancije japonskih umetnikov.

Prepovedan Pasolini

BUENOS AIRES, 14. — Z odlokom predsednika argentinske republike generala Juana Carlosa Ongamie je v tej državi prepovedano predvajanje filma Piera Paola Pasolinija »Teorema«. Prepoved so oblasti motivirale s tem, da »film razvija probleme, ki zelo resno žalijo moralna načela in rušijo osnove družinske skupnosti, za obrambo katere mora država skrbeti z vsemi sredstvi, ki jih ima na razpolago«; odlok k temu sporočilo dodaja, da so nekateri prizori brez vzgojnega smotra in imajo celo zado družbo kvaren vpliv.

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Na kratko opravite z nekaterimi vprašanji, ki postajajo že nevšečne. Dan je primeren za razna srečanja in sestanke.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Skušajte se prilagoditi dnevnim dogodkom. Vas osebni načrt je na tem, da se izpolni.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) V svojem delu bodite previdni in pazite, da se v njem kaj ne zataka. Sidelni boste novo prijateljstvo.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Sledite svoji intuiciji in vse bo potekalo po vaših željah. Ne izrežite svojih snov prenaplajeno.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne reagirajte preveč burno na nekatera

Leninovi načrt za povečanje števila članov CK in njegovi drugi predlogi za utrditev enotnosti stranke ter za kolektivno vodstvo stranke so bili temelj resolucije, ki jo je izdelal CK o organizacijskih problemih partije. XII. kongres KP (b) R je povečal število članov CK od 27 na 40. To je tudi dvignilo vlogo centralnega komiteja in pozneje olajšalo zmago protipartijskim skupinam, ki so po Leninovi smrti dvignili glavo in se z vso verno pogladi proti partijski liniji.

Nic manjša pomembnost se ni pripisala dejstvu, da je Lenin v svojih zadnjih delih, obravnaval tudi o problemih organizacije države, o znanstveni osnovi načrtovanja, o vodenju socialistične ekonomije, o povezavi med delavskim in kmečkim razredom, o prijateljstvu med narodi, o plurinacionalnosti dežele itd.

Lenin je poudaril, da temelji družbeno ureditev Sovjetske republike na sodelovanju dveh razredov, delavcev in kmetov. Zelo pomembna naloga stranke je bila, zagotoviti trdnost med tema razredoma, seveda pod vodstvom komunistične partije. Posebno je poudaril nujnost, da je treba na vsak način preprečiti, da bi se vez med delavci in kmeti pretregala, kajti to bi bilo usodno za Sovjetsko zvezo.

Članu »Kako reorganizirati delavsko in kmečko nadzorstvo«, je Lenin med drugim zapisal: »Končno bo usoda naše dežele odvisna od tega, da bo kmečka masa sledila delavskemu razredu in ostala zvesta njemu zvezi z njo, ali bo pa dovolila njemu, da se pravi novemu meščanstvu, da jo bo ločila od delavcev«.

Pismo, ki ga je Lenin napisal in ki nosi naslov »O vprašanju narodnosti in avtonomije«, je znak velike pomembnosti, ki jo je Lenin pripisoval pravilnim odnosom med narodnostmi v okviru sovjetske države, posebno v odnosu na forjarske Zveze sovjetskih socialističnih republik. Lenin se je ukvarjal z vprašanjem praktičnega zedinjanja republik v eno zvezno državo ter z uvajanjem načel proletarskega internacionalizma. Varnost, ki jo je Lenin pripisoval enakosti med republikami, se izraža v neki pripombi od 8. oktobra 1922. Tu med drugim beremo: »Na vsak način je treba vztrajati na tem, da zveznemu eksekutivnemu predsedniku po vrstnem redu en Rus, en Ukrajinec, en Georgijanec itd. Na vsak način«.

V pismu »O nacionalnem vprašanju in o avtonomiji« je Lenin postavil temelje utrjevanju Zveze republik in opozoril na to, kako bi bilo zelo nevarno škodovati odnosom med posameznimi federacijami. V tem pismu Lenin govori, kako je potrebno, utrditi suverenost siberne republike. Lenin je poudaril, da v odnosih med nacionalnostmi ni potreba in nujna je juridična enakost, pač pa da je nujna predvsem resnična enakopravnost. Popolna enakost, prijateljstvo, medsebojno spoštovanje, bratstvo sodevanje in medsebojna pomoč morajo biti značilnosti odnosov med narodnostmi socialistične dežele.

M. VASSER (Novosti) (Nadaljevanje sledi)

Prizor iz veseloigre v treh dejanjih »Dan oddiha«, ki jo je napisal ruski pisatelj Valentin Katajev, uprizarja pa jo odrska skupina PD Prosek-Kontovel. Jutri ponovitev v domači dvorani na Proseku, v petek pa v PD Ivan Cankar pri Sv. Jakobu.

Prizor iz veseloigre v treh dejanjih »Dan oddiha«, ki jo je napisal ruski pisatelj Valentin Katajev, uprizarja pa jo odrska skupina PD Prosek-Kontovel. Jutri ponovitev v domači dvorani na Proseku, v petek pa v PD Ivan Cankar pri Sv. Jakobu.

Prizor iz veseloigre v treh dejanjih »Dan oddiha«, ki jo je napisal ruski pisatelj Valentin Katajev, uprizarja pa jo odrska skupina PD Prosek-Kontovel. Jutri ponovitev v domači dvorani na Proseku, v petek pa v PD Ivan Cankar pri Sv. Jakobu.

Prizor iz veseloigre v treh dejanjih »Dan oddiha«, ki jo je napisal ruski pisatelj Valentin Katajev, uprizarja pa jo odrska skupina PD Prosek-Kontovel. Jutri ponovitev v domači dvorani na Proseku, v petek pa v PD Ivan Cankar pri Sv. Jakobu.

Prizor iz veseloigre v treh dejanjih »Dan oddiha«, ki jo je napisal ruski pisatelj Valentin Katajev, uprizarja pa jo odrska skupina PD Prosek-Kontovel. Jutri ponovitev v domači dvorani na Proseku, v petek pa v PD Ivan Cankar pri Sv. Jakobu.

Prizor iz veseloigre v treh dejanjih »Dan oddiha«, ki jo je napisal ruski pisatelj Valentin Katajev, uprizarja pa jo odrska skupina PD Prosek-Kontovel. Jutri ponovitev v domači dvorani na Proseku, v petek pa v PD Ivan Cankar pri Sv. Jakobu.

Prizor iz veseloigre v treh dejanjih »Dan oddiha«, ki jo je napisal ruski pisatelj Valentin Katajev, uprizarja pa jo odrska skupina PD Prosek-Kontovel. Jutri ponovitev v domači dvorani na Proseku, v petek pa v PD Ivan Cankar pri Sv. Jakobu.

NOVE KNJIGE

Pesniška zbirka Katje Špurove

Z drobno knjižico pesmi, ki so preprosto naslov VEZI, nam je Pomurska založba v Murški Soboti posredovala v lični izdobi (oprema Ladislav Danč, fotografije Jože Kološa) pesniško zbirko Katje Špurove, ugodne na eno samo temo: na odnose med materjo in hčerko. Zbirko, obsegajočo 58 pesmi, formalno morda razdeljenih na nekaj ciklov, v bistvu pa sorodnih po osnovnem motivu, po načinu izpovedi in po obliki, je slovenska izvirna poezija dobila novo prispevek na nenavadno temo: mati in hči. Seveda gre za pesmi matere, ki izpoveduje v teh pesmih svojo čustva ob rojstvu, rasti, zorenju in osamosvojitvi svoje hčerke. Čeprav gre za osebo izpovedno liriko, je seveda pesnica lastna doživljanja razširila in izenčila s doživljenji vseh mater.

Tako je nastala svojerazna lirika, ki je v bistvu nadosebnje, obče človeška, blizu vsem znanom, čustvena in le nekoliko razumna. Pesniška zbirka Katje Špurove naša pesmi, ki so predvsem lirčne ne izpovedi, čeprav jih preveča tudi razum. Te lirčne izpovedi so zapisane v preprosti in moderni obliki, v nevezani besedi in predstavljajo nekaj pogovor matere s hčerko.

Lirika Katje Špurove, taka kot se nam kaže, v tej zbirki, je izrazito čustvena, morda nekoliko ženska, toda pristna. Je pa, seveda, daleč od sodobne moderne filozofske, subjektivistične in nekomunikativne poezije. Zato bodo te pesmi, ponekod preproste, intimno ubrane, nekoliko bolešne, drugod pa spet materinskih srečnih tople, nasle odmev v srli bratca, predvsem pa brili mater. Vse pesmi, ki so v prvi vrsti besedi, ugodarj tu Sinia Pantonovič, ki je napisal, da pesnica skozi svoje pesmi, na videz lahkonot, pa vendarle globoko in močno in v takih obliki kot malokdo spregovoril skozi solze in smeh o vsemirni vsem in prastarem motivu, v odnosih med materjo in hčerjo. Zato pripominja, da bodo te pesmi Katje Špurove povezale tudi srca in čustva drugih ljudi, ko jih bodo prebrali. Njegove besede so topele napotke tej pesniški zbirki, ki bo našla svoje mesto v naši bogati lirčni bari.

Sl. Ru.

PREJELI SMO

ISTARSKI MOZAIK. Časopis za kulturo, književnost in društvena pitanja Istre. Godina VIII. broj 1-1970. Izdaja Matica Hrvatska. Iz vsebine Albino Cernobori. Nošci kulturne politike; Viktor Vitolić; Čekaj, ostija, došla je maza; David Fistrvici; Pet pisma; Giacomo Scotti; Cesare Pavese; Smrt ima dvadeset godina; Tone Dobrila; Vladimir Božac; Martin Bijaž; Neke pretpostavke programske koncepcije Radničkog doma »Braća Ribar«; Ivo Rudan; Rat je užasna stvar; Miroslav Sinić; Bitna je ljubav; Vlado Ostrić; Istarske teme u časopisu »Naše planine«. Mario Mikolić; P. Strčić; Otik Krki; 1918; V. Strugar, Jugoslavija 1941-45; dr. Ribarić, Borbeni put 43. istarske divizije. Terza RELAZIONE GENERALE sulla attività delle comunità

